

Recenzija učbenika Espacio JOVEN A1

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega rokopisa učnega gradiva:

Učbenik Espacio JOVEN A1 je izšel leta 2011 pri založbi Edinumen. Ciljna skupina so najstniki, ki se španščine še niso učili. Učbenik razvija kompetence na ravni uporabnika začetnika (A1) v skladu s Skupnim evropskim jezikovnim okvirom. Uravnoreženo razvija bralno in slušno razumevanje, ustno in pisno izražanje ter besedišče in slovnico. Vsebine so izbrane zelo premišljeno, saj učbenik ni prenatrpan ali prezahteven za mladega najstnika, ki se prvič sreča z romanskim jezikom. Za uspešno avtonomno učenje so pomembna še pripadajoča gradiva: delovni zvezek, CD rom, spletna stran ELEteca in vodič za učitelja z dodatnimi vajami, testi, didaktičnimi, pragmatičnimi in kulturno-civilizacijskimi razlagami ter rešitvami vaj.

Učbenik je sestavljen iz šestih osnovnih enot, ki jih dopolnjuje uvodna enota, ter tri enote za utrjevanje (po predelanih dveh enotah). Uvodna enota preko enostavnega slikovnega in slušnega gradiva uvede učenca v svet španščine in v špansko govoreče dežele. Abecedo in črkovanje, na primer, vadi na podlagi špansko govorečih dežel. Poleg tega ga seznanijo z osnovnim besediščem, ki se uporablja pri pouku španščine (*lee, escucha, pregunta, profesora, pizarra, cuaderno...*). Vsaka od šestih osnovnih enot je sestavljena iz 10 delov:

- 1) *¿Qué ves?* – prva stran enote je namenjena seznanitvi s temo na podlagi slikovnega gradiva in enostavne vaje iz bralnega in/ali slušnega razumevanja.
- 2) *Trabajamos con el diálogo* – druga stran enote se vedno prične z dialogom, v katerem se pogovarjajo osebe s slike s prve strani. Predstavljena je “resnična” življenjska situacija s slovničnimi strukturami, besediščem in komunikacijskimi funkcijami, ki jih bodo uporabljali v nadaljevanju enote.
- 3) *Hablar po hablar (Comunicación)* – na tretji in četrti strani enote so v shemah najprej predstavljene nove jezikovne vsebine, sledijo “vodene” vaje razumevanja in prepoznavanja in nato “odprte” vaje pisnega in ustnega izražanja.
- 4) *Paso a paso (Gramática)* – peta in šesta stran enote sta namenjeni eksplicitni razlagi slovnice, ki je implicitno predstavljena že na prejšnjih straneh. Vaje so v večini vodene, z manj konteksta.
- 5) *Palabra por palabra (Léxico)* – sedma in osma stran enote sistematično predstavita novo besedišče po tematskih sklopih. V vajah so zajete vse jezikovne zmožnosti, s precejšnjim poudarkom na slušnem razumevanju novih besed.
- 6) *Suena bien (Fonética y ortografía)* – deveta stran vsake enote je namenjena izgovorjavi in pravopisju. Veliko je vaj na podlagi slušnega razumevanja.
- 7) *Me preparo para el DELE* – na deseti strani se učenec seznanja z vajami iz bralnega in slušnega razumevanja, pisnega in ustnega izražanja in interakcije. Vaje so podobne kot pri mednarodnem uradnem izpitu DELE raven A1 Inštituta Cervantes.

- 8) *Mundo hispano (Cultura)* – na enajsti in dvanajsti strani vsake enote so predstavljeni družbeno-kulturni vidiki Španije, le v uvodni in prvi enoti se te vsebine nanašajo na celoten špansko govoreči svet. V priročniku za učitelje najdemo še dodatne vsebine.
- 9) *¡Me lo sé! (Evaluación)* – trinajsta in štirinajsta stran predstavljata test z raznolikimi tipi vaj za preverjanje naučenega. Poleg teh testov učitelj lahko kopira dodatne teste iz priročnika za učitelje.
- 10) *Érase una vez (Relato)* – zadnji dve strani, petnajsta in šestnajsta sta namenjeni razvijanju bralnega razumevanja. Besedilo zajema vsebino enote in načrtno “reciklira” znanje na ravni A1, zato tu ne moremo pričakovati avtentičnih besedil.

Na koncu učbenika si sledijo še slovnični povzetki po enotah, tabele spregatev in abecedni slovarček, v katerem pa manjkajo nekatere besede uporabljene v enotah (npr. *pan* – kruh). Skoraj na koncu vsake strani je ikona, ki učenca vabi, da naredi dodatne interaktivne vaje preko spleta (*extensión digital*).

Vsebine in tipi vaj ustrezajo razvijanju sporazumevalnih zmožnosti na ravni A1 v skladu z dokumentom SEJO. Učbenik se dotakne različnih tem upoštevajoč začetno raven in poglobitev teme in razširitev besedišča in jezikovnih struktur prepusti višjim ravnam. Le tako lahko učenec španščine v osnovni šoli spozna najbolj osnovno besedišče za teme kot so: narodnosti, države, poklici, številke, barve, hiša, meseci, letni časi, dnevi, ura, družina, oblačila, opis osebe, prosti čas, dnevna rutina, deli telesa, hrana, prevozna sredstva, potovanje, mesto in umestitev v prostoru. Kot v večini učbenikov za tuje jezike, tudi tu zasledimo malce stereotipno predstavitev poklicev. Predstavljene so besede kot gasilec (*bombero*), poštar (*cartero*), tenisač (*tenista*), igralka (*actriz*), ne pa izrazi kot delavec ali kmet. Pohvalna je koherentnost enot, saj se vaje smiselno med seboj lepo povezujejo, znotraj odsekov enot skorajda “prelivajo” ena v drugo. Avtorji učbenika so se trudili slediti spiralnemu načinu učenja, kombinaciji linearnega in koncentričnega. Skozi celoten učbenik se poudarja utrjevanje naučenega, tem vsebinam pa se potem dodajo nove vsebine. Učbenik je uravnotežen z vidika deduktivnega in induktivnega poučevanja; pri čemer induktivno prevladuje na straneh namenjenih slovnici in razlagi sledijo vodene vaje. Z vidika taksonomskih stopenj so enote strukturirane logično od razumevanja in prepoznavanja do rabe in ponekod do sinteze in analize, ki pa nista prisotni v vseh enotah. Priročnik za učitelja (stran 16) pri tem doda še zadnjo fazo in sicer končno nalogo za vsako od šestih enot, ki ustvarjalno povzame naučene vsebine. Na primer: osebni predstavitveni kartonček, pogodba, kako se bodo učili španščino, revija o znanih Špancih, anketni vprašalnik o navadah učencev, ustanovitev društva za prosti čas (izkaznica, pravila, aktivnosti...), plakati za predstavitev Španije. Učitelj bo moral sam opozarjati učence na različne učne strategije pri učenju tujega jezika, saj učbenik tega izrecno ne vsebuje. Za popestritev pouka in medpredmetno povezovanje ter razvijanje medkulturne zmožnosti bi predlagala še dodatek aktualnih avtentičnih vsebin iz celotnega špansko govorečega sveta in ne le iz Španije, med katerimi so lahko tudi znane pesmi v španskem jeziku.

Učbenik je s formatom A4 pregleden in ne prenatrpan. Grafično oblikovanje ni samo sebi namen, temveč je podrejeno vsebinam učbenika.

Učbenik ustreza učnemu načrtu za izbirni predmet španščina v osnovni šoli in skupnim evropskim smernicam za poučevanje tujih jezikov (SEJO) na ravni A1 z vidika metodološkega pristopa, vsebin in uravnoveženega razvijanja vseh jezikovnih zmožnosti, zato ga predlagam v potrditev.

dr. Marjana Šifrar Kajan

